

ΠΟΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΓΙΑ ΝΑ ΑΓΟΡΑΣΟΥΜΕ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ

Με την ευκαιρία της εορτής των Χριστουγέννων προσφέρουμε πολλά δώρα είτε στα δικά μας παιδιά είτε στα παιδιά συγγενών και φίλων. Τα περισσότερα δώρα που προσφέρουμε είναι παιχνίδια γι αυτό το λόγο είναι σημαντικό και αναγκαίο να τονίσουμε κάποια σημεία που θα πρέπει να προσέξουν οι γονείς πριν επιλέξουν τι παιχνίδια θα αγοράσουν.

Το παιχνίδι αποτελεί κοινωνική και ψυχοσυναισθηματική ανάγκη για κάθε παιδί. Είναι μέσο προσωπικής ικανοποίησης και ψυχαγωγίας. Αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη της προσωπικότητας του αλλά και της εκπαίδευσης του. Επίσης ευχάριστο και ψυχαγωγικό μέσο με το οποίο τα παιδιά μπορούν να αναπτύξουν επιδεξιότητες, κοινωνικότητα και αναπτυξιακή μάθηση.

Ας αφιερώσουμε λοιπόν λίγο χρόνο και ας σκεφτούμε πόσο ασφαλές, οικονομικό και αναγκαίο είναι το παιχνίδι που θέλει το παιδί μας. Τα παιδιά επηρεάζονται πολύ από τις διαφημίσεις και από πολλά παιχνίδια που έχουν φίλοι και συμμαθητές τους αλλά και από τις βιτρίνες. Η αγορά όμως ενός παιχνιδιού πρέπει να γίνεται με κριτήριο την ηλικία, το φύλο και τις ανάγκες ενός παιδιού.

Υπάρχουν διάφορες μορφές παιχνιδιού.

- Συμβολικό ή παιχνίδι προσποίησης όπου το παιδί μαθαίνει να παίζει ρόλους και χρησιμοποιεί αντικείμενα για να αποδώσει σε αυτά συμπεριφορές και ιδιότητες.
- Λειτουργικό παιχνίδι όπου το παιδί εξοικειώνεται με την πραγματική χρήση των αντικειμένων και αναπτύσσει κινητικές δραστηριότητες αλλά και συμμετέχει σε δραστηριότητες με παιχνίδια αιτίας-αποτελέσματος
- Παιχνίδι με κανόνες όπου το παιδί μαθαίνει να συμμετέχει σε παιχνίδια τα οποία διέπονται από κανόνες.
- Κατασκευαστικό παιχνίδι όπου το παιδί χρησιμοποιεί διάφορα υλικά για να δημιουργήσει κατασκευές με βάση ένα πρότυπο.

Ποια είναι τα οφέλη από τη χρήση των παιχνιδιών

Ενθάρρυνση της συναισθηματικής έκφρασης

Το σχέδιο επιτρέπει στο παιδί να έρχεται σε επαφή με τα συναισθήματα του αλλά και τις σκέψεις του. Η ζωγραφική προκαλεί συναισθήματα χαράς και ευτυχίας αλλά και μέσο έκφρασης του θυμού, του φόβου της θλίψης και της αγωνίας.

Απόκτηση δύναμης μέσω της σωματικής έκφρασης

Με τις μαριονέτες το παιδί μπορεί να αναπαραστήσει ψεύτικες μάχες μεταξύ των καλών και των κακών

Ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων

όπως είναι τα παραμύθια που διευκολύνουν τη διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων π.χ κοκκινোসκουφίτσα, Χιονάτη και μύθοι του Αισώπου.

Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων

Όπως η συνεργασία με άλλα παιδιά, η κοινωνικοποίηση, η απόκτηση φίλων, να γίνονται περισσότερο διεκδικητικά και να ζουν μέσα σε λογικά όρια. Εδώ βοηθούν τα παιχνίδια ανάληψης ρόλων, με τις μαριονέτες το κουκλοθέατρο, το κυνηγητό και το κρυφτό.

Ενίσχυση αυτοεικόνας και αυτοεκτίμησης

Δραστηριότητες και παιχνίδια τα οποία προάγουν την ολοκλήρωση του εαυτού και την ανεξαρτοποίηση του και του δίνουν τη δυνατότητα να διερευνηθεί, να αποδεχτεί και να αξιολογήσει κατάλληλα τις δυνάμεις και τις αδυναμίες του. Βοηθούν παιχνίδια όπως τα επιτραπέζια, η ζωγραφική, το κολάζ, το σχέδιο και τα παιχνίδια ανάληψης ρόλων.

Βελτίωση των δεξιοτήτων επικοινωνίας

Εδώ μας βοηθάει πολύ η αφήγηση παραμυθιών, ιστοριών, τα ζωάκια μινιατούρες όπου φτιάχνει ιστορίες το παιδί από μόνο του και τα μαλακά παιχνίδια που διευκολύνουν το παιδί να εκφράζει τα συναισθήματα του και την άποψη του σχετικά με τους χαρακτήρες.

Επίσης σαν εκπαιδευτικό μέσο τα παιδιά μέσα από το παιχνίδι μπορούν να μάθουν έννοιες που θα τα βοηθήσουν αργότερα στο σχολείο όπως τα χρώματα, τα μεγέθη (μικρό – μεγάλο –μεγαλύτερο - μικρότερο), την ταξινόμηση (πάνω – κάτω – δίπλα - ανάμεσα), τους αριθμούς, την αλληλουχία (ένα γεγονός έπεται ενός άλλου). Δεξιότητες όπως συντονισμό όρασης και χειριού, να αναπτύξουν αυτοπεποίθηση και γλωσσική ανάπτυξη (βιβλία - παραμύθια). Υπάρχουν παιχνίδια που ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητα (πλαστελίνη-σετ ζωγραφικής), την μίμηση και τη φαντασία (σετ κουζινικών - ψεύτικα τηλέφωνα - σετ ιατρικής) αλλά και την επίλυση προβλημάτων. Επιπροσθέτως μπορούν να βελτιώσουν την προσοχή, την παρατηρητικότητα και την συγκέντρωση (ενσφηνώματα - παζλ - σχήματα - πυραμίδες). Τέλος υπάρχουν παιχνίδια τα οποία θα εξασκήσουν την λεπτή τους κινητικότητα (επιδεξιότητα στα δάχτυλα ώστε να γίνει ευκολότερο το κράτημα του μαρκαδόρου στα μικρότερα παιδιά) και την αδρή τους κινητικότητας (ευλυγισία, σωματική διάπλαση, έννοια του χώρου και ακρίβεια κινήσεων).

Σύμφωνα με την Αμερικανική Ακαδημία Παιδιατρικής κατάλληλα παιχνίδια ανάλογα με την ηλικία είναι τα εξής:

Νεογέννητο – 1^ο έτος

Προσπαθούμε να διαλέγουμε παιχνίδια που δελεάζουν τις αισθήσεις του μωρού όπως την αφή την ακοή και την όραση. Δηλαδή κουδουνίστρες, μαλακά και καθαρά ζωάκια ,κούκλες και μπάλες με έντονα χρώματα που μπορούν να τα σφίξουν στην αγκαλιά τους. Επίσης παιχνιδάκια τα οποία επιπλέουν στην μπανιέρα

Παιδιά 1 – 2 ετών (μόλις αρχίζουν να περπατούν)

Η επιλογή μας πρέπει να καλύπτει την ασφάλεια αλλά και την περιέργεια των παιδιών αυτής της ηλικίας. Βιβλία από ύφασμα με μεγάλες εικόνες, μουσικά κουτιά, παιδικά τηλέφωνα, παιχνίδια που μπορούν να σύρουν και να τραβήξουν (όχι πολύ μακριά σκοινιά) αυτοκινητάκια, κύβους, σκληρές κούκλες που δεν μπορούν εύκολα να διαλυθούν.

Παιδιά 2 – 5 ετών (προσχολική ηλικία)

Τα παιχνίδια αυτής της ηλικίας είναι πειραματικά και αντικατροπτίζουν μέσω μίμησης την οικογένεια. Κτιριακές κατασκευές, οικοκυρικά, παζλ με μεγάλα κομμάτια, κασετόφωνο ή μαγνητόφωνο, δαχτυλομπογιές, κηρομπογιές και πηλό (προσοχή! Όχι τοξικά). Μαυροπίνακας με κιμωλίες, αυτοκίνητα, φορτηγά με καρότσες τρίκυκλα. Βιβλία, παραμύθια, σφυρί και πάγκος, κούνια, σπιτάκια, στολές για μεταμφίεση, σκεύη, καθώς και παιχνίδια για εξωτερικούς χώρους όπως είναι τα κουβαδάκια, οι τσουλήθρες και τα κόσκινα.

Παιδιά 5 – 9 ετών

Εδώ βοηθούν αρκετά παιχνίδια που αναπτύσσουν ομαδικές δραστηριότητες και παραγωγικές ικανότητες. Ποδήλατα (πάντα με επιγονατίδες και κράνη), μπάλες, χειροτεχνίες, παιχνίδια με κάρτες, κούκλες για κουκλοθέατρο, ηλεκτρικά τραίνα, βαλιτσάκια γιατρού και νοσοκόμας, εργαλεία ραφτικής με ψαλίδια (χωρίς οξεία κόψη), αθλητικό εξοπλισμό και εύκολα επιτραπέζια παιχνίδια.

Για παιδιά 10 – 14 ετών

Σε αυτή την ηλικία ιδανικά παιχνίδια είναι η ενασχόληση με επιστημονικές εργασίες και η ενασχόληση με χόμπι ή κάποιο άθλημα. Επιτραπέζια παιχνίδια, αθλητικό εξοπλισμό, πλέξιμο, κέντημα, ράψιμο, τηλεσκόπιο, μικροσκόπιο, παιχνίδια μέσω υπολογιστή (πάντα με τη δική σας επίβλεψη όσον αφορά το περιεχόμενο αλλά και τη διάρκεια).

Τι πρέπει να προσέξουν οι γονείς πριν την αγορά ενός παιχνιδιού σύμφωνα με το Σωματείο Αντιμετώπισης παιδικού τραύματος και το Κέντρο Προστασίας των Καταναλωτών:

- Προσοχή στα παιχνίδια που πωλούνται από πλανόδιους πωλητές τα οποία είναι τις περισσότερες φορές φθηνά όμως είναι άγνωστης προέλευσης και στα παιχνίδια που λειτουργούν με ηλεκτρικό ρεύμα. Πρέπει να γνωρίζουμε τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά ώστε η χρήση από τα παιδιά να είναι σωστή.
- Να ελέγχουμε την ηλικία καταλληλότητας που αναγράφει ο κατασκευαστής.
- Να απευθυνόμαστε σε εξειδικευμένα καταστήματα με πωλητές οι οποίοι μπορούν να μας καθοδηγήσουν.
- Να υπάρχει το σήμα CE το οποίο τηρεί τους κανόνες ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Να βεβαιωνόμαστε ότι οι μπογιές, οι μαρκαδόροι και οι πλαστελίνες δεν είναι τοξικές.

- Να ελέγχουμε την ποιότητα του, αν σπάει εύκολα, από τι υλικό είναι φτιαγμένο, αποφεύγουμε παιχνίδια που περιέχουν φθαλικά η PVC διότι η μακροπρόθεσμη χρήση τέτοιων προϊόντων προκαλεί βλάβες στην ανθρώπινη υγεία καθώς και τα εύφλεκτα υλικά.
- Το κορδόνι το οποίο κρέμεται στα παιχνίδια που προορίζονται για κούνιες δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 20 εκατοστά.
- Δεν δίνουμε παιχνίδια τα οποία αποτελούνται από μικρά κομμάτια σε παιδιά που είναι κάτω των 3 ετών διότι υπάρχει κίνδυνος να πνίγουν.
- Παιχνίδια τα οποία περιέχουν γούνα η μακριά μαλλιά μπορούν να προκαλέσουν πνιγμό σε μωρά κάτω του 1 έτους.
- Να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις υγιεινής για να αποφεύγονται οι κίνδυνοι μετάδοσης ασθενειών και μόλυνσης.
- Να αναγράφεται η επωνυμία του κατασκευαστή ή του αντιπρόσωπου ή του εισαγωγέα ώστε αν χρειαστούμε αλλαγή η πρόσθετες πληροφορίες να ξέρουμε που θα απευθυνθούμε.
- Να μην δίνουμε δώρα σε πλαστικές σακούλες γιατί μπορεί να προκαλέσουν ασφυξία σε μικρά παιδιά.
- Επίσης τα παιχνίδια που είναι σκορπισμένα στο πάτωμα ή στις σκάλες μπορεί να προκαλέσουν ατυχήματα αν το παιδί τα πατήσει και γλιστρήσει.
- παιχνίδια που εκτοξεύονται διάφορα μικρά αντικείμενα μπορεί να προκαλέσουν σοβαρούς τραυματισμούς στα μάτια και όσα κάνουν εκκωφαντικό θόρυβο στα αυτιά.
- Επίσης αυτά που έχουν γωνίες η αιχμηρές άκρες.
- Στα υφασμάτινα ζωάκια και μαλακά παιχνίδια η μύτη, τα μάτια και τα άλλα μέρη πρέπει να είναι καλά ραμμένα
- Αν το παιδί μας θέλει κάποιο παιχνίδι με βελάκια πρέπει να είναι κατασκευασμένα από ελαστικό πλαστικό η μαλακό λάστιχο..
- Τέλος επιβλέπουμε το παιδί την ώρα που παίζει με το καινούργιο παιχνίδι. Η παρουσία μας μπορεί να προλάβει τυχόν ατύχημα.

Θα πρέπει επίσης οι γονείς να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα μηνύματα που λαμβάνουν τα παιδιά τους μέσω αρκετών ακατάλληλων παιχνιδιών τα οποία περιλαμβάνουν μηχανήματα βασανιστηρίων, μονομάχους, δράκουλες, φαντάσματα, βία, όπλα, σεξουαλικές αναφορές και αρνητικά πρότυπα όπως το εύκολο χρήμα, την απόλυτη ομορφιά, τα καλοσχηματισμένα σώματα όπου γίνονται καθημερινό ερέθισμα σε μικρά κορίτσια και αγόρια με απαιτήσεις υπερβολικές και πρόωρες.

Σύμφωνα με το Πανερωπαϊκό Σύστημα Πληροφόρησης για τα ηλεκτρονικά παιχνίδια που αυτή τη στιγμή εφαρμόζεται σε προϊόντα που διανέμονται στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες το 77% των ηλεκτρονικών παιχνιδιών που έχουν χαρακτηριστεί κατάλληλα για παιδιά ηλικίας 7 ετών και άνω περιέχουν απεικονίσεις βίας. Για παιδιά 12 ετών και άνω το ποσοστό ανεβαίνει στο 88% ενώ για παιδιά 16 και άνω το ποσοστό αγγίζει το 97%. Ο χαρακτηρισμός της βίας σε επτάχρονα παιδιά μπορεί να αναφέρεται σε διασκεδαστική αλλά επιθετική συμπεριφορά χαρακτήρων καρτούν ενώ στα παιχνίδια για τα δεκαεξάχρονα παιδιά υποδεικνύει πιστή αναπαράσταση βίαιων πράξεων και σκοτωμών. Αρκετά συχνή είναι και η χρήση της χυδαίας γλώσσας με ποσοστό 11%. Στην τρίτη και τέταρτη θέση κατατάσσονται τα παιχνίδια που μπορούν να προκαλέσουν φόβο και που απεικονίζουν γυμνό και/ή σεξουαλική συμπεριφορά ή περιέχουν σεξουαλικές

αναφορές σε μικρότερα ποσοστά 2,8% και 2% αντίστοιχα σε σύνολο 6806 παιχνιδιών. (PEGI, Pan European Game Information).

Ας ενημερωθούμε λοιπόν και ας αφιερώσουμε περισσότερο χρόνο τις φετινές εορτές . Μην φοβάστε ότι η άρνηση σας στα παιδιά για κάποιο παιχνίδι που είναι της μόδας αλλά ακατάλληλο θα πληγώσει το παιδί σας ή θα του κάνει περισσότερο κακό από το ίδιο το παιχνίδι. Το παιχνίδι είναι τροφή της ψυχής και του μυαλού και πρέπει να μείνει ένα μέσο εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας και όχι λόγο άγνοιας να μετατραπεί σε μέσο παιδικής εγκληματικότητας όπως στην Αμερική και την Αγγλία όπου τα κρούσματα παιδικής και εφηβικής παραβατικότητας αυξάνονται ραγδαία. Επίσης καλό θα ήταν να μάθετε στα παιδιά σας από μικρά πως πρέπει να μαζεύουν τα πράγματα τους όταν τελειώνουν το παιχνίδι ώστε να τα βρίσκουν ευκολότερα και σε καλύτερη κατάσταση. Τέλος όσο κουρασμένοι και απασχολημένοι κι αν είστε βρείτε έστω λίγο χρόνο και ασχοληθείτε ποιοτικά με το παιδί σας. Παίξτε μαζί, συζητήστε, διαβάστε παραμύθια, διηγηθείτε ιστορίες, αγκαλιαστείτε, φιληθείτε και πείτε του πόσο το αγαπάτε. Το έχετε και οι δυο ανάγκη και το παιδί σας θα το εκτιμήσει πραγματικά!

ΠΗΓΕΣ

1. ΚΕ.Π.ΚΑ – ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
2. ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ
3. ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ
4. PEGI – PAN EUROPEAN GAME INFORMATION (ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ).